

Η παραδοσιακή μουσική έχει σημαντική θέση στα έργα πολλών Ελλήνων συνθετών και ιδιαίτερα ο ρυθμός του Καλαματσάνου. Ακουστεί μερικά παραδείγματα:

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 «Καλαματσάνου Μολέρας». Στιρά 1η αρ.8 από το έργο «36 Ελληνικοί Χοροί» (1935)

Συνθέτης: Νίκος Σκαλκώτας (1904-1949) (Δ' ενόργανο).

Το έργο, Οι «36 Ελληνικοί Χοροί για Ορχήστρα» (1935) του Νίκου Σκαλκώτα είναι το πιο δημοφιλές και σημαντικό έργο του συνθέτη, το μόνο που είχε γίνει γνωστό στην Ελλάδα όσο ζούσε (βλ. «Ηθιρωτικός χορός», Δ' ενόργανο). Το ενδιαφέρον και η αγάπη του Σκαλκώτα για την ελληνική **δημοτική** μουσική διατηρήθηκαν ζωντανά σ' όλη του τη σταδιοδρομία. Στον «Καλαματσάνο», Στιρά 1η αρ. 8, ο συνθέτης χρησιμοποιεί το θέμα από πολλούς ελληνικούς καλαματσάνους χορούς με ευφάνταστη εννοήση, επεξεργασία και παρουσίαση. Το κυρίως θέμα πήνυ στο οποίο είναι βασισμένος ο χορός είναι το «Μαντήλι Καλαματσάνο».

Προσέξτε

- Ο χορός είναι γραμμένος στη ντο μείζονα.
- Είναι σε τριμερή μορφή, ΑΒΑ'. Προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τα διάφορα μέρη, ενώ ακούτε τον χορό.

ΑΚΡΟΑΣΗ 2 «Καλαματσάνου» από το έργο «Κα μέρη λαϊκή ορχήστρα για πιάνο», όργη 1 (1961)

παίζονταν από τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες.

Συνθέτης: Μάνος Κατōδάκης (1925-1994). Ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες μουσικοσυνθέτες. Το έργο του θεωρείται πως συνδέει τη λόγια με τη λαϊκή μουσική και περιλαμβάνει δεκάδες προαρρήσεις, πολλές από τις οποίες αναγνωρίζονται σήμερα ως κλασικές. Χαρακτηριστικό της μουσικής του είναι οι λυτές μελωδίες, οι απλές αλλά συνήδη περφόμανς αρμονίες του, οι πρωτότυπες και γεμάτες ευαισθησία εννοησπράξεις του και οι πηγαίοι εξελισσόμενοι ρυθμοί του, πολλοί από τους οποίους είναι εμπνευσμένοι από τη λαϊκή και δημοτική μουσική. Στο τέλος του 1989, ο Κατōδάκης ίδρυσε και διόηθηκε την Ορχήστρα των Χρωμάτων, με σκοπό να παρουσιάσει μεγαλύτερη ποικιλία έργων σε σχέση με αυτά που συνήθως

Η παραδοσιακή μουσική έχει σημαντική θέση στα έργα πολλών Ελλήνων συνθετών και ιδιαίτερα ο ρυθμός του Καλαματσάνου. Ακουστεί μερικά παραδείγματα:

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 «Καλαματσάνου Μολέρας». Στιρά 1η αρ.8 από το έργο «36 Ελληνικοί Χοροί» (1935)

Συνθέτης: Νίκος Σκαλκώτας (1904-1949) (Δ' ενόργανο).

Το έργο, Οι «36 Ελληνικοί Χοροί για Ορχήστρα» (1935) του Νίκου Σκαλκώτα είναι το πιο δημοφιλές και σημαντικό έργο του συνθέτη, το μόνο που είχε γίνει γνωστό στην Ελλάδα όσο ζούσε (βλ. «Ηθιρωτικός χορός», Δ' ενόργανο). Το ενδιαφέρον και η αγάπη του Σκαλκώτα για την ελληνική **παραδοσιακή** μουσική διατηρήθηκαν ζωντανά σ' όλη του τη σταδιοδρομία. Στον «Καλαματσάνο», Στιρά 1η αρ. 8, ο συνθέτης χρησιμοποιεί το θέμα από πολλούς ελληνικούς καλαματσάνους χορούς με ευφάνταστη εννοήση, επεξεργασία και παρουσίαση. Το κυρίως θέμα πήνυ στο οποίο είναι βασισμένος ο χορός είναι το «Μαντήλι Καλαματσάνο».

Προσέξτε

- Ο χορός είναι γραμμένος στη ντο μείζονα.
- Είναι σε τριμερή μορφή, ΑΒΑ'. Προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τα διάφορα μέρη, ενώ ακούτε τον χορό.

ΑΚΡΟΑΣΗ 2 «Καλαματσάνου» από το έργο «Κα μέρη λαϊκή ορχήστρα για πιάνο», όργη 1 (1961)

παίζονταν από τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες.

Συνθέτης: Μάνος Κατōδάκης (1925-1994). Ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες μουσικοσυνθέτες. Το έργο του θεωρείται πως συνδέει τη λόγια με τη λαϊκή μουσική και περιλαμβάνει δεκάδες προαρρήσεις, πολλές από τις οποίες αναγνωρίζονται σήμερα ως κλασικές. Χαρακτηριστικό της μουσικής του είναι οι λυτές μελωδίες, οι απλές αλλά συνήδη περφόμανς αρμονίες του, οι πρωτότυπες και γεμάτες ευαισθησία εννοησπράξεις του, οι πηγαίοι εξελισσόμενοι ρυθμοί του, πολλοί από τους οποίους είναι εμπνευσμένοι από τη λαϊκή και δημοτική μουσική. Στο τέλος του 1989, ο Κατōδάκης ίδρυσε και διόηθηκε την Ορχήστρα των Χρωμάτων, με σκοπό να παρουσιάσει μεγαλύτερη ποικιλία έργων σε σχέση με αυτά που συνήθως